

# KAČJI PASTIRJI LJUBLJANSKEGA BARJA

## (VABILO K SODELOVANJU)

Letos teče že drugo leto odkar intenzivneje zbiram podatke o kačjih pastirjih na Ljubljanskem barju (Barje). Zanimajo me predvsem vrste, ki se pojavljajo oziroma imajo svoj razvoj v sistemih drenažnih jarkov, kanalov, potokov in rek, ki prepredajo Barje. Skupaj s podatki iz zbirke PMS, zbirke BTF - Oddelka za biologijo ter posameznikov (M. Bedjanič, M. Kotarac, A. Sovinc) je do sedaj zabeleženih 44 vrst kačjih pastirjev. V to so vštete tudi vrste stoječih voda ribnikov v dolini Drage in Podpeškega jezera.

### Seznam vrst:

|  |   |
|--|---|
| CALOPTERYGIDAE                           | <i>Anax imperator</i> Leach                   |
| <i>Calopteryx virgo</i> (L.)             | <i>Brachytron pratense</i> (Müll.)            |
| <i>Calopteryx splendens</i> (Harr.)      | GOMPHIDAE                                     |
| LESTIDAE                                 | <i>Gomphus vulgatissimus</i> (L.)             |
| <i>Chalcolestes</i> sp.                  | <i>Onychogomphus forcipatus</i> (L.)          |
| <i>Lestes virens vestalis</i> (Ramb.)    | CORDULEGASTRIDAE                              |
| <i>Lestes barbarus</i> (Fabr.)           | <i>Cordulegaster heros</i> Theischiger        |
| <i>Lestes sponsa</i> (Hans.)             | <i>Cordulegaster bidentata</i> Sel.           |
| <i>Sympetrum fusca</i> (Vander L.)       | CORDULIIDAE                                   |
| PLATYCNEMIDAE                            | <i>Cordulia aenea</i> (L.)                    |
| <i>Platycnemis pennipes</i> (Pall.)      | <i>Somatochlora meridionalis</i> Nielsen      |
| COENAGRIONIDAE                           | <i>Somatochlora flavomaculata</i> (Vander L.) |
| <i>Pyrrhosoma nymphula</i> (Sulz.)       | <i>Epitheca bimaculata</i> (Charp.)           |
| <i>Erythromma najas</i> (Hans.)          | LIBELLULIDAE                                  |
| <i>Erythromma viridulum</i> (Charp.)     | <i>Libellula quadrimaculata</i> L.            |
| <i>Coenagrion ornatum</i> (Sel.)         | <i>Libellula fulva</i> L.                     |
| <i>Coenagrion puella</i> (L.)            | <i>Libellula depressa</i> L.                  |
| <i>Coenagrion pulchellum</i> (Vander L.) | <i>Orthetrum cancellatum</i> (L.)             |
| <i>Cercion lindeni</i> (Sel.)            | <i>Orthetrum albistylum</i> (Sel.)            |
| <i>Enallagma cyathigerum</i> (Charp.)    | <i>Orthetrum brunneum</i> (Fonsc.)            |
| <i>Ischnura pumilio</i> (Charp.)         | <i>Orthetrum coerulescens</i> (Fabr.)         |
| <i>Ischnura elegans</i> (Vander L.)      | <i>Crocothemis erythraea</i> (Brulle)         |
| AESHNIDAE                                | <i>Sympetrum striolatum</i> (Charp.)          |
| <i>Aeshna mixta</i> Latr.                | <i>Sympetrum vulgatum</i> (L.)                |
| <i>Aeshna cyanea</i> (Müll.)             | <i>Sympetrum fonscolombii</i> (Sel.)          |
| <i>Aeshna grandis</i> (L.)               | <i>Sympetrum sanguineum</i> (Müll.)           |
| <i>Anaciaeschna isosceles</i> (Müll.)    |   |

V literaturi lahko poleg teh zasledimo tudi opažanja za Slovenijo izjemno redkih vrst *Coenagrion mercuriale* (Charp.) (KIAUTA, 1961), *Coenagrion lunulatum* (Charp.) (KIAUTA, 1954) in *Gomphus flavipes* (Charp.) (KIAUTA, 1961), ki jih kasneje nismo našli še nikjer. Zato bi bila ponovna najdba zelo zanimiva. Če povzamem po ASKEW (1988), lahko vrsto *Gomphus flavipes* iščemo ob spodnjem toku večjih rek, kar je v našem primeru reka Ljubljanica. V začetku julija bi se tako lahko s kanuji odpeljali iz Vrhnike proti Ljubljani in preiskali bregove Ljubljanice za levi.

Problem pri *C. lunulatum* je v kratki periodi letanja. Odrasle osebke srečamo ponavadi le tekom meseca junija. Poleg tega pa je vrsta zelo podobna ostalim vrstam tega rodu in jo lahko kaj hitro zamenjamo. Vsekakor se je junija vredno potruditi in se rodu *Coenagrion* bolj posvetiti. Če se držimo najdb Boštjana Kiaute lahko iščemo vrsto v okolici osamelca Kostanjevica ter od Notranjih Goric v smeri proti Borovnici, v bližini plitvejših močvirij kislega značaja.

Za vrsto *Coenagrion mercuriale* podaja SCHORR (1990) opis habitata, ki ustreza kraškim vodam bogatim s kalcijem, ki pritečejo na južnem robu Barja, ali v kemijsko podobnih drenažnih jarkih bogatimi z vodno vegetacijo (*Mentha aquatica*, *Sium erectum* oz. *Apium* sp., *Callitriches* sp.).

S tem sestavkom vas vabim k sodelovanju, s katerim bomo skupaj rešili teh nekaj ugank. Zbrane podatke mi prosim pošljite na naslov: **Alja Pirnat, Vošnjakova 4a, SI-1000 Ljubljana.**

#### LITERATURA:

- ASKEW, R.R., 1988. The dragonflies of Europe. Harley Books, Colchester.
- KIAUTA, B., 1954. Tuji elementi med kačjimi pastirji Ljubljanskega barja. *Proteus* 17(2):44-46.
- KIAUTA, B., 1961. Prispevek k poznavanju odonatne favne Slovenije. *Biol. vestnik* 8:31-40, Ljubljana.
- SCHORR, M., 1990. Grundlagen zu einem Artenhilfsprogramm Libellen der Bundesrepublik Deutschland. Ursus Scientific Publishers, Bilthoven.

(A.P.)